

ფასი: წლიურად 5 მ., ნახევარი წლით 3 მ., თვიურად 4 აბ. ცალკე ნუმერი 1 მ. მ. წლიური ხელის მოწერლებს ვაზეთის ფასი მოწერის ნაწილად წელიწადი გადაიხადონ. ხელის მოწერის დროს 3 მ., დანარჩენი კიდევ წელიწადი გადაიხადონ. ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 15 კ. უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტრიტი ტექსტის წინ 20 კაპ., უკან 15 კ. სამკლავიარო განცხადების დაბეჭდვა თითოჯერ ნაშუადღევს 2 საათ. ღირს 3 მ. 2 საათს შემდეგ 4 მან.

„სამშობლო დედის ძუძუში, არ გაიცვლებს სხვაზედა, ორივე ტკბილია ძმობილო, მირჩენის ორსვე თვალზედა, როგორც უფალი, სამშობლოც ერთია ქვეყანაზედა“.

ამიერიდან ქ. ქუთაისში გამოდის ახალი გაზეთი

„სამშობლო“

გაზეთი ღირს:

ერთი წლით 5 მანეთი ნახევარ წლით 3 მან. ერთი თვით—ოთხი აბანი.

ცალკე ნუმერი ერთი შური, დამატებანი—7 კ. ესევე გაზეთი დაარსდებოდა „იმერეთის“ ხელის მოწერლებს. გთხოვთ წერილები და ფული აგზავნათ შემდეგის ადრესით. ქუთაისი, რედაქცია „სამშობლო“ თფილისის ქუჩა, სახლი 3. ი. გოციელისა.

გაზეთს უკვე კვირა ექნება სურათებანი დამატება, დამატების გამოცემა დამოკიდებულია თანამგზავნობა რიცხვის გამწვანებაზე. ესთხოვთ ომში დაქრილთა და მოკლულთა ნათესავ-მეგობრებს მოგვარდონ მათი სურათები.

ესთხოვთ აგრეთვე ადგილობრივ დაწესებულებებს და საზოგადო მოღვაწეებს გვიგზავნონ სურათები.

მოწვეულნი არიან ცნობილი და საუკეთესო მწერად-თანამშრომელნი. მათა სია ამ დღეებში გამოცხადდება.

რედაქტორი ი. თ. ცინცაძე.

ქუთაისი გიმნაზიის ქ. საკუთ. სახლი. **მოსკოვის უიკის** ქუთაისი გიმნაზიის ქ. საკუთ. სახლი.

ამხ-ბა „ნ. უღალოვი & ი. პაპილოვი“-ს

სამანიფაქტურო მალაზიაში მიღებული და იყიდება დიდძალი ასარჩევი ახალ-მოდის საქონელი, აბრეშუმის უღალი, შაღვილო, გაუფულო და გაგზავნული.

განსაკუთრებით საყურადღებოა ქალების კატიუმებისათვის:

„საჰარდი—უიფონი“ „ქამა—აბრეშუმი“ და „კოტლე—ნოვლი“ **განსოსთვის:**

„უნი—რინე“ და „უნი—უნი“

აგრეთვე იყიდება ჩვენთან პროზორი ტრიხორნი მანუფაქტურის ნაწარმოები.

ფასები შემოახრებლად

თ დ სვიმონ გიორგის ძე წერეთელი აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ ომში ტრადიუტლათ მოკლულ იქნა შვილი მისი

არჩილი.

პანაშვილი ყოველდღე, საღამოს 4 საათზე, საჩხერის მაცხოვრის გლეხისაში. გვამის მოსვენება და დაკრძალვა ცალკე გამოცხადდება

1-6

გასტროლინიონი ჩხეიძისა

ქუთაისის ქალაქის თეატრი

ქართულ მსახიობთა ასოციაციის მიერ წყობილად, 19 თებერვალს, 4-5 ნინო ჩხეიძის მონაწილეობით წარმოდგენილ იქნება ცნობილი პიესა ალექ. დიუმას—შვილისა.

მარკზარტა გოტიე

5 მოქ. თარგ. გუნია-იმედაშვილისა

მარგარტა გოტიე—ნ. ჩხეიძე, არმან დუვალი—იუზა ზარდალიშვილი. მონაწილეობას მიიღებს მთელი დასი და თანამშრომლები

დახაწვისი საღამოს 8 საათზე რეჟისორი კ. ანდრონიკაშვილი.

ადმინისტრატორი ვასო ურუშაძე. ადგილების ფასი საბუნებისა

ანონსი: შემდეგი წარმოდგენა 1 მარტს.

1-1

სიკოცხლისა, არსებობისა, ერთერთის მოწყვეტა ან დაშრობა, ერთისაგან მეორის დაშრობა, ერთისაგან მეორის წალკა, დარღვევა ქნება საერთო პროზონისა, საერთო თვალწარმტაცობისა, საერთო მშვენიერებისა.

არავის, დედამისის ზურგზე, ნება არა აქვს მოუსპოს მეორეს სიკოცხლე, მოქალას, გაანადგუროს. მენესა და მანკიერ წვერს კი გამოაწვრივს, მოვლა, პატრონობა უნდა და არა ტყუია, ან სარჩობელა.

მრავალ ფერობა არის სიმშვენიერე, შემოქმედებითი ძალა ბუნებისა, მოსკეთეს მრავალ ფერობა და მოისპობა სიკოცხლეც

აზრთა სხვა და სხვაობა რომ არ არსებობდეს, არ იქნებოდა ძიებაც ქვეშაობისა, ხოლო რომ არ არსებობდეს ეს ძიება, მაშინ ცხოვრებაც ერთი დახვსებული გველ-ბაყაყებით სავსე ტბა იქნებოდა.

სხვა და სხვა ერი, მათი უფლება და ისტორიის რომ არ სუფევდეს და არ სებობდეს, თვით კაცობრიობა ფიქცია იქნებოდა.

ელექტრო-თეატრი რაღიუში.

დღეს მთელი ჩვენი ქვეყანა დასტორის დიდებულ მამულიშვილს აკაკის მის ცხელ-რის გამოხვეწებას დაესწრო მთელი საქართველო.

დიდებული სანახაობა ჩვენ გადავიღეთ, რომ შთამომავლობამ იცოდეს რა პატივით მოეპყრო აკაკის მისი თანამედროვე ქართველი საზოგადოება.

მოგარბადით და იხილეთ ეს დიდებული სურათი.

1) აკაკის სანახა და გინა-სამუშაო ოთახი, უფო, პარ-მიღაგო

2) აკაკის ამოსვენება საჩხერიდან.

3) როგორ ეგებება ქართველობა აკაკის ნეშტს რკინის გზის სადგურებზე საჩხერიდან—შორაზანძღე.

სანახები დაიწყო 9 თებერვლიდან თ. 51.

დავკარგე

ქუთაისისა და რიონის სადგურებს შუა, 4 დეკემბერს წარსულ წელს, დავკარგე ფულითა, რომელშიაც იყო ცხვირსახოცში შეხვეული საბუთის ქაღალდი; ვეჭვობი პირობის წერილები, მოწმობები და უბის ენიშნა. ამ დანაკარგიდან უკვე მივიღე პასპორტი და კასის წიგნაკი თანდარბის ხელით, ხოლო სხვა საბუთები არა ჩანს. დანარჩენი ქაღალდები. მოკვნილსაც ესთხოვ, წარმოადგინოს „სამშობლოს“ რედაქციაში და ჯილდოთ მიიღებს 15 მანეთს. ან ბალახვანის ქუჩაზე მხედის სახლში, ჩხიკავის ბინაზე.

3-1-65

ქუთაისი, 17 თებერვალი.

ჩვენ გვინდა მკითხველების ყურადღება მივაქციოთ სადათ დაწერილს, მაგრამ გულწრფელ წერილს ბ—ნ ბეჭაიასას, რომელიც დღეს ჩვენს გაზეთში იბეჭდება შემდეგის სათაურით: **კავკასიის მამა-დაინები და ქართველობა**, მით უკეტეს რომ საბუთი და შემთხვევა გვეძლევა ორიოდ სიტყვა ვსთქვათ საზოგადოთ ერებისა დი ეროვნების შესახებ.

თქვენ აღბათ, არა ერთხელ გაგვეგონებათ, მკითხველებო, რომ ჩვენი მოპირდაპირე მეორე ბანაკის ქართული პრესა, ჩვენ, —ეროვნულ იდეის მატარებელი, —ხშირად უდიერათა და დაცინვით გვიხვნიებს და უქადაგებს თავის მიმდევრებს, თითქოს ჩვენ გვეძულდეს სხვა ერები და ხალხთა შორის მტრობასა ვთესდეთ.

მათი ასეთი აზრი მართა შეცდომა კი არა დიდი უსამართლობაცაა, დიდი შეცოდებაა მომავლის წინაშე. ასეთი მათი აზრი გაბრუნდება სიმართლისა, ნებისითი თუ უნებლიეთი მოტყუება გულბრყვილო, ცხოვრების უკუღმართობისგან გაოგნებულ, გამბროტებულ და გზა-კვალ აბნეულ უმრავლესობისა.

ჩვენ, —ეროვნების მქადაგებელნი—ვებრძვით მხოლოდ იმათ, ვინც ჩვენ შეობას, ჩვენ თავისებურობასა და ჩვენ თვითარსებობას საფრთხეს უშუადებს, ვინც ცდლობს ჩვენ უბედურებაზე თავისი ბედნიერება ააშენოს. ჩვენ ვებრძვით და ვამბილობთ მხოლოდ იმათ, ვინც ცდილობს ჩვენ დაძინებას, მოლორებას, მოტყუებას და თავის პირად საქმეს კი იკეთებს.

გაუფთხადდა, ნუ გვერა, მასი ტკბილი ნანანა, შენზე უწინ მან ბუერი მოსახლავა, შეგადინა!

ვამბობთ ხოლმე ჩვენ უკვლავ პოეტთან ერთად და—დასამალოც არ არის—ყოველ ღონესა ვმბარობთ, რომ ქართველი ხალხი, ქართველი ერი არავინ „მოხიბლოს“ და არავინ „შეაქცინოს“.

თუ თქვენ მიხვნივთ დედამისის ზურგზე ერთ ისეთ ადამიანს მაინც—რასაკვირველია, გადარწმუნისა და სულელის გარდა, —რომელიც თავის თავს არ უფთხილდებოდეს, მაშინ ჩვენც შეგცდარნი ვიქნებით და იმის მეტი რაღა დაგვჩვენებ, რომ ჩვენი შეცდომა ვალიართ და თითი მოგაკაკეთო.

მაგრამ, რადგანაც თავის მტერი არც ერთი ქველთა მყოფელი ადამიანი არ არის, ნუ ვაგვიწყრებთ, თუ არც ჩვენა ვართ ჩვენი თავის მტერი და გვსურს ჩვენც, —ქართველები ბედნიერები, თვალხილულნი, შეგნებულნი და თანასწორნი ვიყვნეთ სხვა ერებისა.

კაცობრიობა, დუნია, ქვეყანა ჩვენ წარმოვიდგენია ერთ ტრიალ მინდვრად, სადაც ხარობენ ათას გვარი მცენარენი, ყველა-ბალახები, ხენი და ტყენი, სადაც დიან ათასგვარი დიდი თუ პატარა მდინარენი აღმა თუ დაღმა, მარჯვნივ თუ მარცხნივ ყველა ამ ყველა-ბალახებს, მდინარეებსა თუ ნაკადულეს ნება აქვთ

მე, ოჯახი, ერი, კაცობრიობა, იცხოვრების დასაბამი და დასასრული.

სხვა კითხვაა, როგორი უნდა იყოს შეობა, შემადგენლობა ოჯახისა, არსებობა ერისა, მოქმედება კაცობრიობისა.

მეტი სიკეთე და ბედნიერება, მეტი ქონება ვის გადაუყრია, მაგრამ შევსიკვდილს ღუჭური სიკოცხლე სჯობია, ვინიდან ადამიანს იმედი მაინც აქვს თავის ცხოვრების გაუმჯობესებისა.

აი, ეს იმედი, ეს სურვილი სიკოცხლისა არ უნდა მოეუკლათ პროვინება და ამ პროვინებათგან შემდგარი ერისა.

ჩვენ არ გვინდა მიხვნივთი ქართველი ერისა, არ გვინდა მისი გათვრევაც სხვა ერებში. ჩვენ გვინდა იცოცხლოს ქართველობამ თავისებურათ, იაროს თავის ისტორიის გზით, ვინაიდან იგი ღირსეული წვერია კაცობრიობისა და ვინც კი მის სიკვდილს მოინდომებს, ჩვენ მოვალენი ვართ სისტიკი ბრძოლა გამოუცხადოთ.

თი თვალსაზრისით თუ ვიხილმძღვანელებით, ჩვენ დავინახავთ, რომ კავკასიის ერთა შორის ყველა ერთგვარათ არ ეტყობა ქართველებს: ზოგი მტერია ჩვენი, ზოგი მოყვარე და ამიტომ ჩვენც ძალა უნებურათ იძულებული ვხდებით ანგარიში ვაფუწით ჩვენ მტერ-მოყვრებს, —და ასეთი ანგარიშის ვაფუწავ პირდაპირი მოვალეობაა ყველა იმისა, ვისაც სიკოცხლე სურს...

მეც გინდა სიკოცხლე? ნება მომეცი შენ სიკოცხლისა.

— არა?

— მაშ ეს ბურთი და ეს მოედანი!

ჭიანჭველის ბუნებრივი სპირტი.

ჭიანჭველის ზეთის მიმატებით, როგორც იშვიათი ძველ დროს ხალხისაგან ნაცადი საშუალება, საარაკოდ არჩენს თვით ძველ რბილში გამჯდარ ქარებს.

თითოეული ფლაკონის ფასი 1 მ. 50 კ., 2 მ., 2 მ. 50 კ. და 3 მან.

ყოველ ფლაკონს თან ახლავს დარიგება.

ფოსტის ადრესი: ქ. კალუგა, ტიბეტინოს მამული, დიმიტრი დიმიტრის ძე კარპოვი.

12-11

გამოვიდა და იხილეთ

ქუთაისის ყველა წიგნის მალაზიაში

თხზულებანი ჯაჯუ ჯორჯიკიასი.

ფასი 60 კაპ.

ქალთა ოთხკლასიანი პროპინაზია მ. ბ. კვინიძის

უფლებებით.

ფილისის ქუჩ. და ობორინის შესახვევში კუთხე. მოწვევების მიღება დაიწყო 2 იანვრიდან. სწავლის ფასი უფლების გამო არ მომატებია. თავისუფალი ადგილები: ყველა კლასში. სასწავლებელთა ქვეს საანბანო განყოფილება; რომელშიც მიიღებიან მოუწადებელი ბავშვები.

თ. 7.

დღეს რამოდან

ნემანის ჩრდილოეთ ნაპირზე გერმანელებსა და რუსებს შორის შეტაკება გაუძლიერა. გროდნოს ჩრდილოეთით ჩვენსა ჯარმა მტრის ერთი კვადრანტი ამოწმებდა. ზრესნიძის რაიონში შეტაკებები გრძელდება, ზრესნიძის ჩვენსა ჯარმა ისევ უკან დაიბრუნა. ჩვენი ჯარი ზრესნიძის რაიონში უკუშევიდა გერმანელების დევნას განაგრძობს. რავესთან ჩვენს მხედრულ ჯარსა და გერმანელების საყარო რაზმი ამოჰყავდა. კვლავსკისთან ჩვენსა ჯარმა რამდენიმე სიმაღლე დაიკავა. ზრესნიძის რაიონში ბრძოლის დროს სულ ტყვეთ ჩავიგდეთ სულში 58 ავიაციონი და 5400 ჯარისკაცი. ავსტრიული რაზმით ავსტრიელები დამარცხდნენ. ტყვეთ წამოვიყვანეთ 4000 ავსტრიელი. კავკასიაში ბრძოლა გრძელდება, განსაკუთრებით ბელგრადის რაიონში. კავკასიის სსრკ-ს ჩვენსა ჯარმა დაიკავა მდ. სოფხაი. დარდახელზე ზარბაზნების დამკენს კვლავ გაუძლიერა. სრუტე ოთხი მილის მანძილზე გაწმენდილია ნაღებებისა და რამდენიმე ფორტის განადგურებული. ნიუპორთან გერმანელებს მფრინავებს 40 უკიდარა ჩამოყარეს. გერმანელები ტყიმს-სე უკიდარების დამკენს განაგრძობენ.

აი ცხოვრების ლოლიკა და ვისაც სი-
ცოცხლე უნდა, ცხოვრებას ვერ გაეჭ-
ცვა.
თავის მოტყუება იგივე თვალთმაქცო-
ბაა, ხოლო თვალთმაქცობა ავებს ჯე-
რეთ ხორცსა მერე სულსა.
ამბობენ, ცხოვრება ძლიერისააო.
მართალია.
პირუტყვებში ლობია მეფე. მტკუნ-
ლებში კი—ძმობა-ერთობა. და ვისაც
ჩემი ძმობა არ უნდა, მე რაღათ უნდა
ვიყო მისი ყმა? ის თავისთვის, მე ჩემ-
თვის.

აი რა უნდა ამოძრავებდეს თვითოეულ
ადამიანს, თვითოეულ ერს და დაბებს ამა
თუ იმ დამოკიდებულებას.
მშენებელი იდლია იქნება რომ თხა
და მგელი ერთათა სძოვდენ, მაგრამ იდი-
ლია პოეტური ოცნების ნაყოფია, ცხოვ-
რება კი სასტიკი უღობველი და დაუნ-
დობელია.

ფეხმოტეხილი კაცის დასაყრდენი ყა-
ვარჯიხია, დაბნელებული ერის დასაყრ-
დენი კი—მეორე თანამგძობი ერი.
ასეთ ერთა გამოვიდნენ ჩვენთვის კავკა-
სიის მამალიანები და ჩვენც სალამს ვუ-
ძღვნით მათ მეგობრობას...

კავკასიის მამალიანები და
ქართული

ჩვენი დიდებული პოეტის გადაცვა-
ლებამ შავი ძაბით შემოსა მთელი ქარ-
თვლობა განურჩევლად ხნოვანობისა, სქე-

სიტყვიდან საქმისკენ.

III.
ყველა ზემოხსენებულთან ერთად მე
მინდა მივაქციო ჩვენი საზოგადოების ყუ-
რადლება ერთ გარემოებას, რომელიც
თვით მიმდინარე პირობებით წინ წამო-
ყვნილია. მხედველობაში მაქვს სამკურ-
ნალო წყლები, რომლის შესაფერისად
მოწყობა და საქმის რაციონალურად და-
ყენება დღეს საზოგადოებრივ სახელმწი-
ფოებრივ საკითხთ არის აღიარებული.
ახლანდელი პოლიტიკური მომენტით შე-
ქმნილი პირობანი შემდგომს გაძღვევენ
მივაქციოთ მთელი რუსეთის საზოგადო-
ების და მართველი წრეების ყურადღება
ჩვენს ამ კატეგორიის ბუნებრივ სიმდი-
დრეზე. არ არის არც ერთი კუთხე ჩვენი
სამშობლოსი, რომ იქ რომელიმე საკუ-
რნალო წყალი არ იყოს, მაგრამ ეს ამო-
დენი სიმდიდრე უწყალოდ რჩება.
მკითხველმა იცის, რომ 7 იანვრისთვის
პეტროგრადში იყო მოწყველი კრება
(СЪЕЗДЪ ПО УЛУЧШЕНІЮ ОТЕЧЕСТВЕН-
НЫХЪ ЛѢЧЕБНЫХЪ МѢСТНОСТЕЙ), რომ-
ელმაც თავისი მუშაობა უკვე დაასრულა
და მიიღო ბევრი ღირს შესანიშნავი და-
დგენილებანი. ამ კრებაზე თვლის და
ქუთაისის ჰუადათ თავისი წარმომადგენე-
ლნი, რამდენად მათ შესარულეს თავისი
დავალებანი, ახლო მომავალი დაგეგმა-
ხებს. ჩემს მიზანს არ შეადგენს ახლან-
დაწმინდებული გავაქცო მკითხველ საზო-
გადოებას ყველა დადგენილება პეტრო-
გრადის კრებისა. მინდა აღნიშნო მხო-
ლოდ რამდენიმე მუხლი მიღებული რე-
ზოლუციისა: პირველ ყოვლისა გამო-
თქმულიყო: „რომ შემსუბუქდეს პირობა
ნი ფინანსური დახმარებისა რუსეთის სა-
მკურნალო ადგილებისთვის, სასურველია
დაუყენებლივი აღმოცენება ხაზინის სა-
კურორტო წარმოებასა ერთად საზო-
გადოებრივი და კერძო კომერციული წარმო-

სისა და სარწმუნოებისა; ჯერაც გონს
ვერ მოვსულვართ და ვაებით ქვითინებს
სამშობლო კერა, მაგრამ ამ მშუხარების
დროს ქართველებს შემოგვესმა გულშე-
მატკივარი ხმა მეზობლისა;—ხმა ერთ-
გულებისა, ხმა ღრმა და წრფელ მეგობ-
რობისა, ხმა გამამხნეველ ერთობისა.

ეს ხმა ვახლავთ ნამდვილი მეზობლე-
რი თანაგრძობა კავკასიის მამალი-
ანებისა.
ჩვენც, საქართველოს შვილები, მამა-
ლიანთა ამ ერთ-სულოვან, აღფრთოვა-
ნებულ გულის ამონაკვებს ჩვენდამი
პატივისცემითა და მხურვალეთ უნდა
მივეგებნეთ და საპატიო ალაგი ვუძღვნათ
მათ ჩვენს გულში.

ქართველი ერი მუდამ რაინდი იყო
და დღესაც ის გმირია, რაც წარსულ
ისტორიულ ეპოქაში ყოფილა. ქართველებს
თუ ოდესმე რამე სიკეთე ჰქონათ, ეს
ბედნიერი ქონება აკ სხვისთვის შურ-
დათ და ყოველთვის პატივით ეპყრობო-
დენ თავის მეზობლებს.

დაუშრეტელი კეთილ-შობილური გრძ-
ნობა დღემდის აღვიძებდა ჩვენს ხალხს
და მომავალშიაც ეს მაღალსულიანობა
იქნება ღამბაჩი ჩვენის მრავალ ტანჯუ-
ლის ერისა.

ვიმედოვნებთ, რომ ეს უღარესი სიმ-
პატიო ჩვენდამი ჩვენის მეზობლებისა—
კავკასიის მამალიანთა, —უფრო გღრმე-
ვდება და, თუ დიდებული აკაცის ნეშტმა
მათ საშუალება მისცა საჯაროთ განე-

ბაც. (კ. ჩ.) ფინანსური კომისიის წინა-
დადებით, თითქმის უკამათოდ იყო მიღე-
ული შემდეგი: 1) სამშობლო სამკურ-
ნალო ადგილების საქმის გასაუმჯობესე-
ბლად და გასანვითარებლად სახელმწი-
ფომ უნდა გაიღოს უხვი ხარჯი. 2) ამის-
და დამოუკიდებლად უნდა იქნეს შემო-
ღებული, ახალ საფუძველზე დამყარებუ-
ლი კრედიტი, რათა შეეძლოს სესხის
აღება ქალაქებისა და ერობის დაწესებუ-
ლებებს საკურორტო საქმის გასანვითარე-
ბლად. ეს ორი და ოთხი კიდევ სხვა
მუხლი, რომელიც კრედიტის მოწყვრი-
ვებას შეიცავს, თითქმის ერთხმად იყო
მიღებული. მეექვსე მუხლი ამბობს: „მი-
ვიღეთ რა მხედველობაში აუცილებლობა
ჩქარი და დაუყენებლივი მოწყობა სამშო-
ბლო სამკურნალო ადგილებისა დახმარე-
ბის აღმოსაჩენად, როგორც ავადმყოფ
და დაჭრილ მემომართავის, აგრეთვე იმ
ავადმყოფთათვის, რომელნიც ომის გამო
ვერ შესძლებენ იაკიმონ საზღვარ-გარე-
თის კურორტებზე, კომისია სცნობს აუ-
ცილებლად მიიწვიოს სრულიად რუსეთის
ერობათა და ქალაქთა კავშირები ჩვენი
სამკურნალო ადგილების მოსაწყობათ,
ელანდელი დროის საკურორტათა მიხე-
დვით: მხოლოდ ეს საზოგადოებრივი ორ-
განიზაციები, თავისუფალნი ზედმეტი
ფორმალისზისაგან, რომელთა განკარგუ-
ლებშიაც გამოცდილი მუშაობა კადრი,
ადგილობრივი საზოგადო მოღვაწეთა სა-
ხით, შესძლებენ ჩქარა და მიზან შეწო-
ნილად გამოიყენონ სამკურნალო ადგი-
ლების მოსაწყობად და გასაუმჯობესებ-
ლოდ გადადებული კრედიტი, თანახმად
ახლანდელი მომენტის მოთხოვნილებას;
ეს კრედიტი უნდა იქნეს გადადებული
მოთხოვნილებისაგან გვარად საომარ საკი-
როებათა თანხიდან. კრედიტი უნდა გა-
მოთხოვილ იქნეს ხოლმე იმ სმეტით,
რომელიც შედგენილი იქნება ერობათა
და ქალაქთა კავშირების საბჭოების მიერ,

კოსმოპოლიტიზმი.

კოსმოპოლიტიზმი აგრწოდებული „შე-
ურიგებელ სოციალიზმი“-ს ლეიძლი შეი-
ლი გახლავთ.

როგორც ვიცით, თავის დასაწყისში სო-
ციალისტური დოკტრინა სულ სხვანაირი
ხასიათის იყო, ვიდრე დღეს ვხედავთ.
ჩვენი დღევანდელი წერილის სავალი-
რომ იყოს გათვალისწინება იმ ევოლუ-
ციისა, რომელიც სოციალისტურმა აზ-
როვნებამ განიცადა ამ უკანასკნელ სა-
მოცდა ათი წლის განმავლობაში, ჩვენ შე-
გვეძლო დაგვენახებინა მკითხველისათვის
ის საოცარი და მეტათ საგულისხმო ცვლი-
ლება, რომელიც ეპოქა ვითარებისა გამო
ხდებოდა ამ მოძღვრებაში,—მაგრამ დღე-
ვანდელ მომენტში, როცა თითქმის მთელი
ჩვენი ყურადღება მიჰყარება იმ საკულ-
თი უფრო დიდმნიშვნელოვან და ქუზარბი-
ტათ საბედისწერო საკითხებისაკენ, მკითხვე-
ლი საზოგადოების მხ.ალოდ ფრად მცი-
რე ნაწილი თუ დაინტერესდებოდა ამ თა-
ვისათვალ მეტათ საგულისხმო საკითხით.

ჩვენ მაინც არ შეგვიძლია არ აღვნიშ-
ნათ, რომ კოსმოპოლიტიზმ შეხედულე-
ბის წარმომშობ და შემდეგ მის მასზარ-
დებელ წყაროთ, აუცილებლათ, საერთა-
შორისო სოციალისტის მამათ-მთავრის
კარლ-მარქსის და მისი განუშორებელი მე-
გობრის ფრიდრიხ ენგელსის სახელგანთ-
ქმული „კომუნისტური პარტიის მანიფეს-
ტი“ უნდა ჩაითვალოს.
ამ შესანიშნავი დოკუმენტის წყალობით
პირველათ ემცნო მთელ კაცობრიობას,

როგორც საკუთრად შემუშავებული სა-
კითხის მიხედვით, ისე იმ ცნობების, რომ-
ლებიც მიღებული იქნება ადგილობრივ
საკურორტო დაწესებულებათაგან; საზო-
გადოებათაგან, საზოგადოებრივი ორგა-
ნიზაციებისგან და მოღვაწეებისგან.“ ეს
მუხლი ცხარე კამათის შემდეგ, რომელიც
გამოიწვია თავმჯდომარე, პროფ. რენის
განცხადებამ, ერთხმად იყო მიღებული
კრებისგან,
მეშვიდე საყურადღებო მუხლიც ამნაი-
როვე კამათის შემდეგ მიიღეს დიდი უმ-
რავლესობით. იგი ამბობს: „მივიღეთ რა
მხედველობაში, რომ კურორტების გასან-
ვითარებლად საკურორტო იქნება ფართო მი-
ზიდვა კაპიტლისა და კერძო პირების
თვითმოქმედების გაფართოება და რომ
ამისათვის საუკეთესო საშუალებათ არის
გამოცხადებითი (ЯВОЧНАЯ) სისტემა სა-
ლიბერ, კრება (СЪЕЗДЪ) სკნობს აუცი-
ლებელ საკურორტათ საქაროთ გავრე-
ბულ იქნეს კანონპროექტი გამოცხადები-
თი (ЯВОЧНАЯ) სისტემაზე სააქც. საზ.
დასაწყებლად.“

ყველა ზემოყვანილი მუხლი ნათლად
გვიჩვენებს, თუ რამდენად მთელი რუსე-
თის საზოგადოება განურჩევლა მიმართუ-
ლებისა სერიოზულად და ღრმად ჩაჰკვირ-
ბია საკითხს და რამდენი შესაძლებლობა
იწლებია ჩვენს თვალწინ, თუ ეს დადგე-
ნილებანი განხორციელებული იქნენ.
უკვე ცნობილია მართველი წრეების შეხე-
დულება ამ დიად საკითხზე და ეს ნებას გვა-
ძლევს ვიმედოვნოთ, რომ მიღებული დადგე-
ნილებანი არ დარჩებიან ხმათ მღალაღებელ-
თა უღაბნოსა შინა. მანამდის კი წინას-
წარი მუშაობა საკურორტო და ჩვენც ახლან-
ვე ბეჯითად უნდა შევეუდგეთ საქმეს.
ჩვენს პრესაში უკვე იყო მოთავსებული
რამდენიმე წერილი ამ საკითხის შესახებ
და მკლდე პირთა რამდენიმე წინასწარი
თათბირიც გაიმართა. ყველაზე მეტად,

რომ საზოგადოების დიდ უმრავლესობას,
დაბნელებულ და მრწათან გასწორებულ
მშრომელ ხალხს, რომელიც თავისი ოფ-
ლითა და გარჯით კვებავს მის დანარჩენ
ნაწილს, მუშაობა კლასს, პროლეტარატს,
სამშობლო არ აქვს და მოუწოდება
ყველა ქვეყნის მამრავლოთა და ტვირთმი-
მეთ სამკვდრო-სასიცოცხლო ომისათვის
არსებულ სოციალ-პოლიტიკურ წყობილე-
ბის დასანგრევათ და ახალის, უფრო სა-
მართლიანი, ურთიერთობის დასამყარებ-
ლოთ.

ჩვენ ვიცით, რომ რამდენიმე ხნის შემ-
დეგ, ერთ-ერთ ინტერნაციონალურ კონ-
გრესზე თვით ამ მანიფესტის ავტორებმა
აღიარეს პროლეტარულ-ნაციონალური
ორგანიზაციის შექმნის საკურობა, მაგ-
რამ მუშაობა ხალხის გენიალურ ხელმძღვე-
ნათ მიერ ერთხელვე ნასროლბ იდებამ იმ-
დენათ მძლავრათ გაიღდა ფესვები საზოგა-
დოების მასაში, რომ ყოველად შეუძლებე-
ლი შეიქნა მისი ძირიანათ აღმოფხვრა კა-
ცობრიობის მესხერებიდან.

დაახლოებით სამოცდა ათიან წლები-
დან დაწყებული იკიდებს ფეხს და თან-
დათან ძლიერდება იდეა პროლეტარატის
ნაციონალურ პარტიის შექმნის შესახებ
და წარსულ საუკუნის მეორე ნახევრის
განმავლობაში დასავლეთ-ევროპის თითქმის
ყველა სახელმწიფოში ასრდება მუშაობა
კლასიური ორგანიზაციები, რომლის მიზ-
ანია დაცვა მშრომელი ხალხის ინტერესე-
ბისა საკუთარ სახელმწიფოებრივ ფარგ-
ლებში.

ჩვენი ქვეყნისათვის ხომ სულ უქმით ჩა-
არა დასავლეთ-ევროპის სოციალისტურ
აზროვნებაში მომხდარმა ცვლილებამ შე-
სახებ მუშაობა ეროვნულ ორგანიზაციის
შექმნის საკურობა და მთელი ოცი,
ოცდა ხუთი წლის განმავლობაში ჩვენ
მოქმე ვიცავით მეტოდიურათ წარმოგულ
ბრძოლისა ჩვენ მომქმედ სოციალის-
ტური პარტიების მიერ ყოველგვარ ეროვ-
ნული ელფერის მქონე მიმდინარე-
ბის წინააღმდეგ, რომელიც აღსარებუ-
ლი იყო ბურჟუაზიულ-რეტროგრადულ
მიმართულებათ, და, როგორც ამგვარს,
შეურიგებელი ბრძოლა ჰქონდა ვაშოცხა-
დებული.

დღეს ყველასათვის ცხადია, რომ ქარ-
თული ეგეთი ნაციონალური ნილიობიში
პირდაპირი შედეგია ჩვენი ქვეყნის პოლი-
ტიკური სიკვდილისა და აქედან წარმო-
მდგარ მის ეკონომიურ და სულიერ და-
კნინება-დაუძლურებისა, საერთო დაქვე-
თებისა.
დაცემული და დაბნელებული ერის
რასაკვირველია, უნდა იყვნენ ამ საქმით
დაინტერესებულნი ექიმები, მაგრამ ჩვენც,
არა ექიმები, ნამეტნავად წყლების პა-
ტრონები, მოვალენი ვართ ხმა ამოვი-
ლოთ, რომ ვაუწყუთ საზოგადოებას სდ
და როგორი თვისების წყლებია; ამით
ჩვენ დიდათ ხელს შეუწყობთ მკლდე
პირთ საქმის ატლურათ შესწავლაში.
არ შემიძლია ახლავ არ მიუთიანთ დაინ-
ტერესებულ პირთ დასავლეთ საქართვე-
ლოში კარგად ცნობილ ორ შესანიშნავ
წყალზე, რომელთა დაუფასებელი თვი-
სებაც უპატრონობის გამო ჯეროვნად
ვერ არის გამოყენებული. მხედველობაში
მაქვს „წყალტუბო“ და „უწყრა“. ჩემ-
თვის, როგორც არა ექიმისათვის, ძნე-
ლია მათი მკურნალობის სიდიდის აღწე-
რა. „წყალტუბო“ ბუნებრივად ცხელი,
სხვა ქიმიურ ელემენტებთან ერთად რა-
მისი შემადგენელია. მისი სამკურნალო
თვისება ნამეტნავ ქარების (რეზერვუმი-
წინააღმდეგ გასაოცარია. გაგებული მწარ-
მოებლის ხელში ეს წყალი იქნებოდა
დიდი შემოსავლის წყაროდ, მაგრამ ვინ
არის პატრონი? მხოლოდ ამ ბოლო დროს
ქუთაისის ქალაქის თვითმართველობამ
მაქცია ჯეროვანი ყურადღება „წყალტუ-
ბოს“ და იქონია თათბირი მასზე. რეა-
ლური შედეგები ამ თათბირისა ჯერ არა-
ფერი სჩანს, გარდა იმისა, რომ მან დაა-
ვალა თავის წარმომადგენელს პეტროგრა-
დის ბალნეოლოგიურ კრებაზე (СЪЕЗДЪ)
მოსხენება წაუკითხოს.

კიდევ უარეს მდგომარეობაშია უწყის
წყლის საკითხი. იგი შეადგენს კერძო სა-
კუთრებას ბ. გ.—ძისს, რომელიც კარგად
ცნობილია ჩვენს საზოგადოებაში, რო-
გორც შეგნებული მისი წვერი და სამ-
შობლოს გულშემატკივარი. მისი თითქ-
მის უზრუნველობა ამ შესანიშნავ წყალ-
ზე შეუწყნარებელია. ბ. გ.—ძის, როგორც
გადაღვიან პირს რაქაში და თვითონაც
შეძლებულს, ბევრი რამ შეეძლო აქამდე-

შვილი ხშირათ ვულს იტყენ და უკ-
დობას ეძლევიან, ვინაიდან აღარ სწავ-
ქვეყნის გამობრუნება შეუძლებელია.
რი მხარის აღმართა უკანადაა უკ-
დინება.

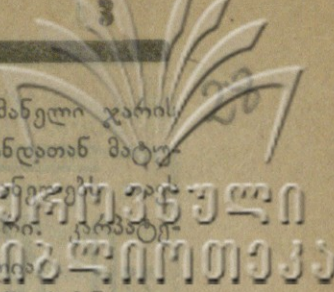
უცხო ქვეყნებიდან გადმონეს
გილმა კოსმოპოლიტიზმა აზროვნე-
მკვიდრი ნიადაგი გაიჩინა ჩვენს ცხოვრ-
ებაში და მისი გამომატკევის იდეა-ფი-
სათ შეიქნა ქართული ნაციონალიზმ-
გამობრუნება, მისი სრული მოსპობა
აღგვა დედამიწის ზურგაიდან.

აღსანიშნავი აქ მხოლოდ ის არის, რ-
ორი ერთიმეორის რადიკალურათ მოწ-
ნაიდმდეგ სოციალური იდეოლოგია—
ვად აზნაურული და სოციალისტუ-
იდეოლოგია—ეროვნების უარყოფის
კითხში, ერთიმეორეს შეხედენ, ერთს
ნეთს ხელი გაუწოდეს და შეთანხმდენ.
დრონი იკვლენ: ეზლა ყველა მ-
რთულების წარმომადგენელნი აღიარეს
ეროვნული აღორძინების აუცილებლ-
ბას პიროვნებისა და ხალხის ყოველმხ-
დაწინაურებისა და გაღონიერების საქ-
სათვის.

მართალია, ყველა ერთსა და იმავე
საზრებით არ ხელმძღვანელობს, ერთ ნი-
დაგზე არ დგანან, ერთს საფუძველს ა-
ეკონომიზმი, ერის ცხოვრების მიმართ-
ლების ახსნა-განმარტების საქმეში, მა-
გრამ ყოველ ექსკავრეზე, რომ ამიერ-
დან ერც ერთ პარტიას არ შეუძლია
გაუწიოს ანგარიში ეროვნებას, როგორ-
ცერთ მთლიან სოციალ პოლიტიკურ ორ-
განიზაციის, რომელსაც თავისი საკუ-
რი სახე აქვს და განსხვავებული სულ-
უღვია.

ა. თორბე.

პანაფიდი აპაქის სულის მოსა-
სენებლათ ჰმთ. სამხედრო ზოგა-
ბაღნი.
კვრას, 15 თებერვალს, ქუთაისის ს-
ხედრო გოშპიტლის ეკლესიაში, ქართ-
მოწყალე დების გუნდის, სამხედრო
მბიტალში მწოლარე ქართველ ავა-
მყოფთა და მღვდ. მიხეილ ლიხანო-
მეთაურობით გადახდულ იქნა წირვა

წაშვიდი ჩენი დიდებული მგონის—
კაცის სულის მოსახსენებლათ.
ჯერ კიდევ წინა დღით მათივე მეთა-
რობით გამოვიდა სამკვლევარო ბარა-
ნები და დაიკვლიდა ვახუშტის „სამშობ-
ლოში“ სამკვლევარო განცხადება, რომ-
ელითაც აუწყებდნენ და იწვევდნენ ქუ-
თაის საზოგადოებას წირვასა და პა-
წაშვილზე დასაწერებლათ.

შუადღის 12 საათზე დაიწყო პანაშვი-
ლი, რომელსაც დაესწრნენ ქუთაისის ყვე-
ლა კულტურული დაწესებულების წარ-
მომადგენლები: ქუთ. წ. კ. საზოგადოე-
ბიდან, ეთნოგრაფიული საზოგადოებიდან,
რ. გველესიანი, შავი ქვის საბჭოდან, პ.
კიტა აბაშიძე, „სამშობლო“-ის რედაქტო-
რები—ბ. ი. ევალაძე, ქალაქის გამგეო-
ბიდან—ბ. კ. ქვარიანი, ბარკ. სასწ. უფ-
როსი და მრავალი ხალხი.

პანაშვილს დაესწრნენ აგრეთვე მოსწავ-
ლე ახალგაზღვრები.
პანაშვილის დაწყების წინ მღვდ. მიხე-
ილ ლიხაჩოვმა მოკლე და შინაარსიანი
სიტყვით გააცნო დამსწრე საზოგადოებას
აკაკის და ილიას მოღვაწეობა ქართვე-
ლი ერის საკეთილდღეობათ და მათი მნიშ-
ვნელობა ქართველ ლიტერატურაში. პა-
ნაშვილის გათავების შემდეგ მოწყალეობის
დამ თამარა ნოდარეშვილი, რუსულ
ენაზე წარმოსთქვა სიტყვა, რომლითაც
დამსწრე რუსის საზოგადოებას გააცნო
აკაკის ვინაობა და მისი მოღვაწეობა.

სიტყვის დასასრულ მან მიმართა მოწყ-
ალეობის ღმერთს და მოუწოდა მათ მტკი-
ნით ასრულონ ანდრძი აკაკისა, რომელ-
მაც ქალაქგზა მძობა ერთობასა და სი-
ყვარულს.

პანაშვილის გათავების შემდეგ ბ. კი-
ტა აბაშიძემ ქართულ დაწესებულებათა
წარმომადგენლების სახელით მადლობა
გადაუხადა მამა ლიხაჩოვს იმ გრძნობე-
ბისათვის, რომელიც მან გამოიჩინა აკა-
კისა და ქართველი ერის პატივსაცემოთ.
საზოგადოებრივად ვსთქვათ, რომ მამა
ლიხაჩოვი დიდი თანაგრძობითა და სი-
ყვარულით ეკიდებოდა ყველა ქართველ და
წვეთაულებს.

პატივცემული მოძღვარი აგრეთვე დიდ
პატივს მიაღწია გოგონათაში მწო-
ლარე ქართველ ავთოგრაფებს: აწვდის
მათ ქართველ წიგნებს, ეურნად ვახუ-
შტის (რომელსაც ზნობათ თავისი საუკ-
იარის ფულით ყიდულობს), წასაკითხა-
ბათ.

ჩვენმა რედაქციამ პანაშვილის ვაღა-
რის დღეს მამა ლიხაჩოვს გაუზავნა 15
ცალი დაპატივებანი ვახუშტის, სადაც და-
ბეჭდილი იყო აკაკის დიდი სურათი,
ქართველ ჯარისკაცებისადმი გადასაცემ
მათ.

შობლო? სრულდებაც არა. მხოლოდ
იქ უკვე ყველა პირობა ხელს გიწყობს,
რომ ბუნების სიმშვენიერებს და სიდიდეს
მიუახლოვდეთ, თითქმის ხელით შეხებით.
სულ სხვაა ჩვენში. უკუაღრუბლობა ჩვენი
დიდების უბედურებაა. ამის გამო ბევრი
შესანიშნავი ადგილი სრულდებით მიუ-
წოდებელი ფართო საზოგადოებისთვის.
მეგობრობად, სხვათაში წესისუფლებად
აღიარებულ პირობებში საქობა დიდი
გაბედულება, ვაქცობა და მასთან ზი-
თიერი შეძლებაც, ამიტომ თითქმის არა-
ვინ იცნობს ამ სამაგალითო კუთხეს ჩვე-
ნი ფეროვანი მამულისა.

როგორც ვხედავთ, პრეტელ-პრეტელ
სიტყვებს გარდა ბევრი საქმე გვაქვს გა-
საკეთებელი, საქმეა საქობა, აუცილებელ-
ი და დიდი მნიშვნელობისა. ამას წი-
ნათ ქუთაისში იყო გამართული კურსები
მასწავლებელთათვის (консервирование
и сушка овощей, плодов и ягод);
გარდა ამ უმთავრესი საგნისა ლექტორი
ასწავლიდა თითქმის ყველაფერს, რაც
საქობაში სასამელო საქმედად. ამ
პრინციპით—ничего в хозяйстве не
должно быть пользы пропадать. მა-
გონდება ერთი მომენტის, როდესაც გო-
გონებელი მსმენელია წინაშე ლექტორი (ბ.
ზომბერი) თავის პრინციპის მიხედვით ყო-
ველსავეს აყენებდა. ერთი მასწავლე-
ბელი უყურებდა, უყურებდა და ბოლოს
ყველას გასაგონათ წამოიძახა: «оказы-
вается не бoги горшки обжигают».
თურმე სულ ადვილი ყოფილა ცხობრება
და ჩვენ კი ჩვენს დალოცულ ქვეყანაში
წილებზე ფეხს ვიდგამათ».

სამაგალითო სისწორით არის გამო-
თქმული ამ მასწავლებლის სიტყვებით
სრული სიმართლე დღევანდელი ჩვენი
ცხოვრებისა.

ს ი ტ ყ ვ ა

**დეკან ავლიანე ამხანაგის მიერ თქმუ-
ლი ქვაშვეთის ეკლესიაში აკაკის და-
კრძალვის დღეს, განიცადებუ.**

ნეტარ არს მუცელი, რომელმან გი-
ტერთა შენ და ძებნი, რომელთა
მსწავლი. (ლუკ. 11, 27).

ღმერთ-კაცს ჩვენს მაცხოვარს, იესო-
ქრისტეს ამ სიტყვებით მიმართა მისი
ღვთიური ქადაგების ერთმა მსმენელთაგან-
მა და მეც, ქრისტეს წმიდა ეკლესიის
უღირსი მსახური, ამ სიტყვებით მოგმარ-
თავ შენ, იმერეთის ეპარქიის სამღვდლოე-
ბის სახელით, ქრისტეს მცნებათა დიდ-
ებულ მქადაგებელს. და მართლაც, ნეტარ
არს ღვთაშენი, დიდი ივანე აბაშიძის ასე-
ლი, ეკატერინე, რომელმაც გიტერთა
შენ და შემდეგში შთაგინებდა გულში
სარწმუნოება, სასიკეთა და სიყვარული
ღვთისა და მოყვასისადმი. და მასთან ერ-
თად ნეტარ არს სავანელი გლეხის ყან-
ჩაველის მუცელე, მანა საღვთისმშობლის
ასული, რომელმაც ძუძუსთან ერთად შე-
გათოვა; დაგომობილა და შეგავყვარა
ბედისაგან დაჩაგრული გლეხობა—მუშა
ხალხი. როდესაც შენ მოველინე საქარ-
თველოს, გაუჩნდი შენს მშობელს ერს,
მაშინ მთელი საქართველო ბურუსით იყო
მიცული და ერთი გონებაშიდელი, გრძო-
ბადაკარგული, როგორც ისია წინასწარ-
მეტყველი ამბობს ქრისტეს თანამედროვე
ხალხზე: „სმენით ისმენდით და არა გუ-
ლისხმა ჰყოთ და ხედვით ხედვით და
არა იხილოთ, რამეთუ განზრქა გული
ერისა ამისა“ (მათ. 13, 17). შენ
ამაღუშვე ღვთისაგან მოძებნილი ნიქი
მგზავსდ ქრისტეს ივანის კეთილ-სახიერ
მონისა, აიღე ხელში დაფი და ნაღარა
და მოუწოდე გვირგვინს, რომ მათთან ერ-
თად გემორობ-გემუშავა ქართველი ერის
გამოფხიზლებით და გათვითცობიერებო-
ბისთვის, რომელიც კვერცხის თაგის ცნო-
ბადა კეთილს ბოროტისაგან ვერ არჩევდა
და ვერც მტერს მოყვრისაგან. მაგრამ
„არსით ხმა, არსით პასუხი“, როგორც
მოწოდებს შენი ამხანაგი ილია, მაშინ შენ
მიმართე საქართველოს მთასა და ბარს,
ძველ-კოშკებს და ტაძრებს და თვითვე-
ლი მათგანი ალაპარაკე მომხიბლავი
ენით, გამოუწოდე სამართი ძველ გვი-
რგვინს, ზეცით გაღმერთე ქართველ
წმიდანებს, რომ მათის ლოცვით საქარ-
თველო გამოფხიზლებულიყო; მალე კი-
დედაც მიადრე შენს მიხანს და მხიარუ-
ლმა შემოძახე: „არ მომკვდარა, მხო-
ლოდ სძინავს“ და ტკბილის ხმით წაუ-
ჩურჩულე: „დღეს მერცხალი შემოფრინ-
და, ქიკვიკითა გადმოძახა: ვახუშტული,
ვახუშტული... გულს იმედი დამისახა“.

ბასრი მახვილის ნაცვლით, რომელიც
განუწყვეტელი მეგობარი იყო ჩვენ წინა-
პართა, შენ, დროის შესაფერათ, ხელი
მოჰკიდე; არა ნაკლებ ბასრს იარაღს—
პატარა კალამს, რომლის შემწვობითაც
ამეტყველე შენი ღვთიური ნიქი, ტკბი-
ლის მომხიბვლელის ენით მიიყარე ყურა-
დღებე ყოველი ქართველისა, განურჩე-
ვლად წოდებისა და პარტისა, „სთაუნერე-
ბე მათ დღად აზრი გათვითცობიერებო-
ბისა, ძმობა და ერთობის აუცილებელი
საქობებისა და ეტლა ამ გამოხმარებამზე
პასუხიც მიიღე. განა ამის დამამტკიცებ-
ელი არ არის ის, რომ შენი იდეალები—
„შენივე მომხიბვლელი ლექსების წყალობით—
გავრცელებულია ხალხში, დიდ-
სა და პატარას ენაზე აყვრია ისინი და
განსაკუთრებთ კი: „რონგურა საქარ-
თველოა, სიმეტი ჩვენ ვართ ყველაო...
ერთი მათგანიც რომ გაწყვედს მაშინვე
უნდა შეგვღაო...“ ამ თვით-შეგნების შე-
მდეგ, არც თუ ხალხი დაგრა უმაღური.
სიკაცხელეშია პატარა გცემდა და ეხ-
ლაც შემთხვევის შესაფერს მოვალეობას
იხდის, ამით ერთხელ კიდევ გიტკიცებს,
რომ შენს ნაკარნახევ აზრებს ერთად
ხელი-ხელ ჩაიკიდებულნი კოლხნი, მესხნი
და ივერნი ემსახურებიან და მცდებიან
სისრულეში მოიყვანონ. ისერი, რომელ-
მაც წარმოუვა სიყვარულის სიწორ-უბოვა-
რი მგონისა შოთა, ტყვეობის მგორდებ-
ლი დავითი, ვარდ-ბულბულის შუამავა-
ლი თეიმურაზი, საქართველოს ბედის მე-
საიდუმლონი ნეკოლოზ, ილია და აკაკი,
იღრის მამა ვაზბოგო-ოქროპირი, მისი
მეგვიდრე კირონი და მანი მისნი, არ
მოკვდება, არა, და მუდამ იცოცხლებს,
სანამ მთელი კაცობრიობა არ აღივსება
ქვეყნის პირისაგან.

საუკუნოდ დაუფიქვარო, დიდებულო
*) ამ სიტყვის დამატება უნებურად დაგვივი-
ანდა.

მგონათ, აკაკი! „ცა ფირუზ ხმელეთ
ზურმუხტნი, შენი სამშობლო მხარე“ დღეს
მაგლებს თავის წაღში, მიგისვენებს თა-
ვის გულ-მკერდზე თავის ძვირფასს შვილს:
მთაწმუნა ჩაფიქრებული გაფარებს ფე-
რად სახანსა, ძირს მტკვარი ნელ მოდუ-
ლუნე, გიმღერის ტკბილსა ნანასა; ანჩის
ხატს, ქვაშეთს, სიონში გლოზენ სულ-
თანასა; ნინო, თამარ და ქეთევან გიძ-
ღვინან ტკბილსა საღამოსა. და დიმიტრი
თავდადებული ხელი გაძლევს ტყვეის
ალამსა. ახლა იძინე ტკბილად დამაშვარ-
ლო გვირო, სანამ შენი ერი მხიარუ-
ლად არ ჩამოგძახებს სამარეში: აღსდგე
გმირთ გვირო, ნუ გძინავს, მტერთ არ
ისმინან ხმანია; გახედე საქართველოსა
ღმინობს მთა, გორა, ბარია, ამირანი
ძღვეა მოსილსა, გვერდზე ჰყიდა ხნაილი
და ნესტანიცა ტყვეობას გადარჩა კარგა
ხანია, ყვავე უფრო ტკბილად დიმიტრე,
სანამ საყვავითაო აღდგომისა და განს-
ჯის დროს მაცხოვარი გასმენდეს ნეტარ
განჩინებას: მონაო, კეთილ სახიერო,
ღვაწლი კეთილი მოგიღვაწიეს, აწ შე-
ვედ შეუკუნო სიხარულსა მამისა შენისა-
სა“. ამინ.

გ ლ ო ვ ა ს ვ ა ნ ი ა

(აკაკის სიყვადის გამო).

ელვის სისწრაფით მოედო სვანეთის
მთებს სასიქადულო მამულიშვილის და-
კარგვა.
მოსწყდა საქართველოს ცას მნათობი
მთვარე, მოსწყდა ის, რაც ჩვენ გულში
ღიადათ აშუქებდა და რომლის მნათო-
ბი სხივებიც ყოველ ქართველს ბნელ
ცხოვრების გზას უნათებს.

დიად, ჩაყვანა ჩვენი სხივოსანი ბუმ-
ბერაზი მნათობი, მაგრამ ბნელ არეს მისი
უშვრტი სხივები ყვავა ანათებენ. ქართ-
ველის ჩაგრული გულს იმედებით გასვს
სტოვებს, ქართველის სისხლით მოსვრილ
ისტორიას იგი კვლავ უმღერის: „არ
მომკვდარა მხოლოდ სძინავს და ისევე
გაიღვიძებს“. დიხს, იგრძნო მისი და-
კარგვა ყოველივემ, იგრძნო ეს საქარ-
თველოს მშვენიერ ედემურ ბუნებამაც,
იგრძნო, რომ დაკარგა მან მისი მგონისი
და გამამხრევებელი არსება.

დიდეს ქართველის გული, შვიის ძიძით
შემიღლი, გლოვს თავის სასიქადულო
შვილს—აკაკის.

სვანეთის მთებზე გაიგვს თავის მნა-
თობის მოწყვეტა და საშინელ ქარ-ბუ-
ქის სახით გლოვის ზარს გაჰკივის იგი
კავკასიონთან შეერთებული. საშინელ
კენესით გამოსთქვამს იგი თავის გულის
წუხილს, საწინააღმდეგო მოსთქვამს იგი თა-
ვის აკაკის დაკარგვას, აღარა ჰყავს აკაკი,
აღარ ემისი დღეს მას აკაკის ჩონჩხობის
პარმონიული უფროა, თავის მომგვობან
ერთად შვიის ძიძით „ემოსილი დასტი-
რის თავის წმიდათაწმინდის შემქმნელ და
დარაჯის ძვირფას ნეტოს...“

პოი, იღრიალეთ მთებო, იღრიალეთ
მალალო კავკასიონო, იქვითინე შენც
მრისხანე ქარიშხალი ზღვად ხმელეთის
შემარყველო, აღდღლით ზღვანო, ცრემლ-
თა ნაცვლით თქვენს ჯურღმულიდან
აღმოანთხიეთ ძვირფასი თვალ-მარგალითი
მოკენქუთ აკაკის ძველი, რომელიც ქარ-
თველის გულში უკვდავად ჩასახულია,
იქე-იქუზე შენც ცაო ქართველთავე,
რომ შენს კაბადონს მოსწყდა მნათობი
„შემოქმედება, იქე-იქუზე და ეს ქე-
ქუხელი შეუერთე ქართველის სულიერ
კენესას; იქვითინე შენც ქართველო ერო,
რომ დაკარგე შენი აკაკი. იტირე და
მოსთქე შენც გული ჩემო, რომ ვერა
მზერე შენ სულიერ მასაზღვრებელის ნა-
თულ სახეს. დიად, იღრიალეთ, იქვითი-
ნეთ, მოსთქვით და იტირეთ თქვენ ყო-
ველნო შემოქმედებანო, რადგან დადა
თქვენს სამსხერაპლოს წინაშე სხივოსანი
კვლავტარი, დაიკარგა ქურუმნი დიად
ხელოვნებისა, დაიკარგა შემოქმედი შე-
მოქმედებათა...“

ნეტარ იმ ერს, რომელმაც წარმოუვა
შენისთანა მამულიშვილი ჩვენო სიამაყე-
ვე, უკვდავი იგი და უკვდავთაიც იქნება
შენი სახელი მის გულში, თუმცე მართა-
ლია წმიდა ნეტრი შენი გაცოცხლებული,
უსულოთ მიიბარა სამშობლომადღიერმა
მიწამ, მაგრამ,—არა შენ, მკვდარი არა
ხარ, შენ ისევ ვით ცეცხლის გენია ბნელ
წყვიდალში, ისე ანათებ ქართველის
გულში, შენს ოქროს კალმის კვალს მი-
ყვებით დღეს ქართველი ახალგაზღვრა-

და ვინძლო მივანოთ შენ ალთქმულ
წმიდათაწმინდას.
ნეტარ ხარ შენ მნათობო გენია ხელო-
ვნებისა, რომ შენი ღვაწლი და სახელი
სიყვდილით არ გკლავს. შენ ნეტარ დას-
ტირის დღეს საქართველო, შენს სამარეს
ცრემლითა რწყავს, მხოლოდ შენ უკ-
ვად სახეს ვარდების თაგულში ჩამსდარ-
საუკუნოთ გულში იკრავს და იქნები
შენც ცოცხალი, ვიდრე შოთა და ილია
იქნებიან.

ამ პირველი—მუშვან.

მ ა ი.

**პეტროგრადაის დეკემბრის საგანგებო სესიის
დასავაითის ასპარაზი.**

პარიზი. 14 თებერვალი. ზღვიდან
მდ. ინამდის არავითარი ცვლილება არ
მოხდა. სენტიბიურეს ახლოს ჩვენმა
არტილერიამ ააფეთქა მტრის ნაღმების
საწყობი. მანანკურის ტყესთან მტერმა
ჩვენ თხრილებში ჩასხა რაღაცა ცხელი
სითხე, რისგანაც ჩვენ იძულებული გავ-
ხდით დაგვეტოვებოთ თხრილებიც, და
მასში მყოფი, სითხისაგან დამწვარი, ჯა-
რისკაცებიც, ჩვენ კონტრ-იერიში მივი-
ტანეთ გერმანელებზე და მრავალი ტყვე
წამოვიყვანეთ. მასის მარჯვენა მხარეზე
ჩვენმა არტილერიამ დაანგრი გერმანიის
ბატარეა, ააფეთქა ოკამდის ტყე-წამ-
ბლის ყუთი, ყუმბრებით მოსპო მტრის
1 რაზმი და სულთერიანად მიანგრ-მოან-
გრია მტრის ბანაკი. გერმანელმა მფრი-
ნაეგმა ჩამოყარეს რამოდენიმე ყუმბარა
ნიუბორთან; მოკლულია 1 მოხუცი
კაცი და ერთი ქალი. ვევრში, გერ-
მანელი მფრინავი აპირებდა ყუმბარების
ჩამოყრას, მაგრამ, შეამჩნია ჩვენი არ-
ტილერია და სწრაფად მიიშინა. მტრის
უზარმაზეში ფრანგმა—მფრინავმა სამი
ყუმბარა ჩაავლო.

პარიზი. ლომბარდიდეს რაიონში ფრა-
ნგმა პატრულებმა დაიკავეს გერმანელე-
ბის თხრილები და ამოსწყვიტეს მათი
დამცველები. მენილრიულ-რლიუსთან ჩვენ
დავიკავეთ რაოდენიმე თხრილი, სადაც
ჩვენ წამოვიყვანეთ 100 ტყვე გერმანელი
და რაოდენიმე ტყვეის მტყარცნელი ვი-
ხელით.

რუსეთ-გერმანიის ასპარაზი.

სამხედრო. უწყ. ცნობით, 13 თებე-
რვალს ორტიკროლონე-ბარანოვოსთან
ჩვენმა ყაზახებმა იერიში მიიტანეს პრუ-
სიის ცხენოსან ჯარზე. პრუსიელები იე-
რიშს გაქცენ. უკანასკნელ ბრძოლების
დროს ჩვენგან წამოვიყვანა კირასირის
აფიცრები. ეს გარემოება ნაოლათ ამტკი-
ცებს გერმანიის ჯარში აფიცრთა სიმცი-
რეს. მრავალი ტყვე, რომელიც ჩვენ წა-
მოვიყვანეთ გროდნოს გზებიდან მეორე
ცე კორპუსის შემადგენლობიდან, ამტკი-
ცებენ, რომ ჯარის კაცები გერმანიის
ჯარში შიმშილს განიცდიან. ამ ბრძო-
ლაში კორპუსმა ძლიერ ბევრი დაჰკარგა.
მიუხედავად იმისა, რომ მტერმა ავგუს-
ტოვოს ტყეებში გაიმარჯვა, მის ჯარში
დიდი დემორალიზაციაა. ტყვეები თით-
ქმის მთელი ფრონტიდან წამოვიყვანეთ.
ფოლვარკიდან წამოყვანილ გერმანელ
ტყვეებს, საშინელი სიმძაღლე ეტყობო-
დათ, ეს ასნესე მათ იმ გარემოებით, რომ
მათ ერთი ძლიერ თვალსაჩინო პუნქტი
დაუკარგათ.

პეტროგრადი. უმაღლესი მთავარ-სარ-
დლის შტაბისაგან: 31 თებერვალს გერ-
მანელები მთელი ფრონტის დიდ ნაწილ-
ზე, როგორცა სჩანს, თავდაცვის ტაქტი-
კას აწარმოებენ. ნემანის ჩრდილოეთ ნა-
პირზე შეტაკება სიმნოსა და სერრეს გზე-
ბზე, რომელიც გამოიწვია ჩვენი მოწი-
ნავე ნაწილების წინ წაწყობა. გროდნოს
ჩრდილოეთით დიდი სიროლა სწარმოებს.
მტრის ერთი კალონა გადმოვიდა ჩვე-
ნი ნაპირისაკენ, მაგრამ ჩვენმა არტი-
ლერიამ მოსპო ეს კალონა, ა აფიცრები
და რამოდენიმე ათეული ჯარის კაცი,
რომლებიც ცოცხალი გადარჩენ, ტყვეთ
წამოვიყვანეთ. ოსოვეცის არტილერია
საალყო ბატარეის წინააღმდეგ სიროლას
განაგრძობას არტილერიაში, სხვათა შო-
რის, არის 11 და 12 დიდი-მანი გაუბი-
რები. პრესნიშის რაიონში ხდება გერმა-
ნელებზე დავდასხმა. ქალაქი პრესნიში,
რომელიც დროებით ეტრმა დაიპყრო,
ისევ ჩვენ დავიბრუნეთ. გერმანელები
უწყსროვით იხევენ უკან. გამოირკვა,
რომ ტყვეთ წამოყვანილია პრესნიშთან

40 აფიცრი და 3600 გერმანელი ჯარის
კაცი. ტყვეების რიცხვი თანდათან მატუ-
ლობს. უკან დახეულ გერმანელებს
ესმის ჩვენი ცხენოსანი ჯარი. რომელიც
შვი მდგომარეობა უკვლავ უკვლავ
ამომსავლეთ გაციცოცოში რაზნაოე-
თან მოვიგვრეთ ავსტრიელების სასტიკი
იერიში უკანასკნელ დღეებში ჩვენ აქე-
რად წამოვიყვანა 19 აფიცრი 1593 ჯა-
რისკაცი და წამოვიგვლია 8 ტყვეის მტყო-
რცელი.

პეტროგრადი. 14 თებერვალი. პრას-
ნიშის ბრძოლის ზოგიერთ რაიონში ჩვე-
ნი ჯარი განაგრძობს უკანდახეულ გერმანე-
ლების დევნას, რომელშიც მონაწილეო-
ბას იღებს ცხენოსანი ჯარი. მათი გერმა-
ნელებს, ბევრი ზარბაზანი დაატოვებენ
ბრძოლის ველზე. პრასნიშის აღმოსავლეთ-
ით, გერმანელების ბატარეა, გაძლიერე-
ბულის სროლით ავაგებდა ჩვენს თავდას-
ხმას. ამ დროს შტაბს კაპიტანი გორდო-
ვი, რაოდენიმე ჯავშნიანი ავტომობილით
სწრაფლათ გაემგზავრა გერმანელების ბა-
ტარეებისკენ, და საშინელის ცეცხლით,
20 ნაბიჯის სიშორიდან, ამოუღიოტა ბა-
ტარეისთან მდგომი ყველა ჯარისკაცი.
ამ თავდაწირულ თავდასხმის დროს თვით
შტაბს კაპიტანი მოკლულ იქნა. მან თავი
ისახელა პაბიანიციან ბრძოლაში და
პრონერათ, ითვლებოდა ჯავშნიან ავტო-
მობილების ხმარების დროს ჩვენს ჯარში.
მასთან ერთად დიქრა პარუჩიკი ვაჩნაძე.
ქალაქ პრასნიშს ეტყობა ნიშნები, რომ
მის ქუჩებზე დიდი ბრძოლა იყო. ჩვენი
ჯარი პრასნიშში მხოლოდ 13 თებერვალს
დამის 11 საათზე შევიდა. ის ნადავლი
რომელიც იქ დატოვებდნენ მტერს, ჯერ
კიდევ გამოარკვეული არ არის. ჩვენი
ზოგიერთი პოლიცეან მიღებულია ლაკო-
ნიური დღეებში: „ამტერი გარბის“. ოსო-
ვეცის გარნიზონის პატარა ნაწილმა, რო-
მელიც ციხიდან გამოძვრა, ციხეში და-
ბრუნებისას მიიყვანა მტრის რამოდენიმე
აფიცრი.

ვისლის მარცხენა ნაპირზე, გერმანე-
ლებს უნდოდათ მოახლოვებოდნენ ჩვენს
თხრილებს, მაგრამ მტერმა, შეამჩნია თუ
არა ჩვენი კონტრ-იერიში, საჩქაროთ
უკან დაიხია. როგვასთან ჩვენმა მხვერა-
ვებმა ამოყლიტეს გერმანელების საყარა-
ული რაზმი.

ომის დაწყებიდან ბრუსილოვის არმიის
ტყვედ წამოუყვანა 1.900 აფიცრი და
186 ათასი ჯარისკაცი. ტყვეების რიცხვი
გაცილებით მეტია თვითონ ბრუსილოვის
არმიის შემადგენლობაზე.

სრულიად თავისუფალნი და თავდა-
ცვის ზომის მიღლებლით, გოტისთან მო-
დიოდა მტრის ერთი კალონა, რომელიც
თითქოს მეცადინეობდათ ბრუნდებოდა და
წინ მოუძლოდა მთელი ჯგუფით აფიცრე-
ბისა. ამ დროს მათ უტანებლად წაწყვედ-
ნენ ჩვენი მხვერავები. გერმანელების ბატა-
ლიონმა თავის დაცვაკი ველარ მოა-
ხერბა. ჯარი დაწვა. ხალხი ისე მოსჩანდა,
როგორც პატარა წერტილები. მიუხედა-
ვად იმისა, რომ კალონის დასახმარებ-
ლათ მდინარის მარჯვენა ნაპირიდან სრო-
ლა აგოტება გერმანელების ექვსმა ბატა-
რეამ, ჩვენ მაინც ამოველიტეთ ეს კალო-
ნა. ტყვეთ ჩვენსკენ გადმოსვლა მოასწრო
მხოლოდ რაოდენიმე აფიცრმა და ჯა-
რისკაცებს მისრულე გერმანელებს ბატა-
რეებიან მორტირებიდან. მხოლოდ ოსო-
ვეცთან ასეთი მორტირები მტერს არა
აქვს, რადგან საციხოვნო არტილერიის
მტერი ძლიერ ერიდებოდა.

პეტროგრადი. 15 თებერვალი. ნემანის
მარცხენა ნაპირზე, გროდნოს ჩრდილოე-
თითი ბრძოლა დიდის სისასტიკით გრძელ-
დება. სიმძაღლები და სოფლები ხელი-
დან ხელში გადადის. ჩვენი იერიში მივი-
ტანეთ ერთ სიმაღლეზე და მტერს წაფარ-
თვით ექვსი ზარბაზანი და რაოდენიმე
ასეული ტყვეებისა. სოფ. კელბასკისთან
ჩვენ დავიკავეთ რაოდენიმე სიმაღლე.
14 თებერვალს ქ. პრასნიში ჩვენ
ხელახლა დაიკავეთ. მტრის ბანაკიდან
ბევრმა დაყარა იარაღი ამ ბრძოლაში.
პრასნიშის ბრძოლის სხვა რაიონებში ჩვენ
წინ მივიწვეთ. ბევრი ადგილას ვნახეთ
მტრისაგან დაყრილი ურემები და დატრი-
ლები. ჩვენი ჯარის მოქმედება ჩინებუ-
ლია. ის არ უწყვეს ანგარიზის არც მტრის
საშინელ წინააღმდეგობას და არც და-
ლილობას. სიერთა რიცხვი ტყვეებისა,
რომელიც უკვე შემოწმებულია და გვა-
გზავნილია ჯარის შურგისაკენ, შეადგენს
58 აფიცრს და 5.400 გერმანელ ჯარის-
კაცსა ისინი ოვეც-როზონტოვთან ავსტრიე-
ლები ძლიერ დამარცხდნენ. აქედნ ჩვენ

ამით აცნობებს პატრონებს
ქულ შეტყობის და თეს-
ლის გაქვიდელებს, რომ
ცნობილი ანტიკუპის თესლი
შეუკეთეს დროს სავალდებულოა ბუთ წარმოდგენა 100 მანეთის. დანარჩენი ფული კი საქონლის წაღებისა. თესლის წაღების შემთხვევაში
ვალდებულნი ვართ 20 მარტი, ფარცხანაყანევისთვის, ქვიტარისთვის, მალაქისთვის, პატრონისთვის, საყულისთვის, შუამთისთვის
სეირისთვის და წყალტუბოსთვის ავენტად დანიშნულმა ლეგანტა ექვთიმეს ძე ნუფუბიძე, რომელიც ცხოვრობს ფარცხანაყანევის იარბუკაში.

ს. ხრისტოვლიძის ვიღაზულია

წამოყვანეთ 4 თვის ავსტრიელი და 9
ტყვიის მტყარცნელი.
პეტროგრაფი. 15 თებერვალი. „არმ.
ვესტნიკი“ მიმოხილვა. ვისლის მხარეზე 12,
13 და 14 თებერვალს შესანიშნავი არა
ფერი მომხდდა. გალიციაში ბ. ძოლო
გრძელდება, განსაკუთრებით ბელიგრადის
რაიონში. დილიდანვე მტერმა საგრძნო-
ბელ ძალებით მოიტანა იერიში. გრძელ-
დება შეუპოვარი ბრძოლა, მაგრამ ავ-
სტრიელები მიზანს ვერ აღწევენ. ჩვენი
ჯარი მიუხედავად მტერს 200 ნაბიჯზე
და თხრისებრიდან ამორეკა მტრის ჯარი.
დოლინის რაიონში ავსტრიელებს მძლავ-
რი იერიშები მოაქვს. ჩვენი იერიშის
დაწყებისთანავე წამოყვანეთ 300 ტყვე
ავსტრიელი და მოგვსეთ ავსტრიელების
მთელი როტა. სულ გ. ვ. ი. დის განმე-
ლობაში ჩვენთან წამოყვანილია 19 აფი-
ცერი და 1.593 ჯარისკაცი. ვიხელთეთ
5 ტყვისმტყარცნელი.

ახალგაზდა ოსმალია შორის ზავის
სასარგებლოთ მსჯელობენ.
ოჩის შედეგად.
„რუს. ვედ.“-ს ნიუ-იორკიდან სწე-
რენ: „მთელ შეგნებულ ამერიკას სწამს,
რომ ევროპა დღევანდელ კონფლიქტი-
დან პოლიტიკურად და სოციალურად
განახლებული უნდა გამოვიდეს. კორნე-
ვი ევროპის ომში რამოდენიმე წლების
განმავლობაში ნაქადაგებ პრინციპების
განკარტყვებას ხელდას. შეიარაღება: —
ამბობს ის, — ბოლოს დროს ომამდი
უნდა მიყვანა საქმე. „ომი ევროპის
ხალხებს შორის ისეთივე გონიერება,
როგორიც ნიუ იორკსა და პენსილვანიის
შტატებს შორის იქნებოდა. მე რომ კიტ-
ჩენერი ყოფილყოფ ვიტყვოდი; რომ
ბრძოლა უნდა გავრძელდეს, ვიძრე თქვენ
არ დასთანხმდებით, რომ ევროპაში
ისეთი ორგანიზაცია დაარსდეს, რომ მო-
მავალში ასეთი კატასტროფა მეორეთ არ
გამეორებულყოფ.“ კარნეგის აზრით,
მეორე სახელმწიფოთაგან უნდა შედგეს
ისეთი კავშირი, რომელიც მშვიდობიან-
ობას დაცავს.

ლაქის თეატრში დამსახურებული ქალის
ინო ჩხეიძისა და ცნობილი ახალგაზდა
მსახიობის იუზა ზარდალიშვილის მონა-
წილობით წარმოდგენილი იქნება ცნო-
ბილი პიესა „მარგალიტა გოტიე.“
◆ გრ. გიორგიძისა და სანებლიძის
სახალხო ლექციები შემდგენილია გა-
დაიდვა. ეს ლექციები 15 თებერვლისთვის
იყო დანიშნული.
◆ ქალაქის საბჭოს საბიბლიოთეკო
კომისიამ მოინიშნა ქალაქის სამკითხვე-
ლოს გამგის ქ-ნ ლორის მოხსენება,
რომელიც მოითხოვდა შტატის გადიდე-
ბას და სამკითხველოსათვის სხვადასხვა
ხარკებს. კომისიამ გამგის მოხსენება მი-
იღო.
◆ ოთხშაბათს, 18 თებერვალს, ქუ-
თაისის მთავრობის გინეზიაში შესდგება
საყურადღებო საღამო ქ. ფოთის გინე-
ზიის დარბაზში მოწვევით სასარგებლოთ.

დიდი იქნეს პანაშვიდი დიდებულ მეგ-
ნის სულის მოახსენებლათ.
2) ერთ-ერთ მასწავლებელთაგანმა გა-
აქნოს მოსწავლეებს მეგონის მოკლე ბი-
ოგრაფია და მისი მოღვაწეობა.
3) ვინაიდან კორპორაციიდან რამდენ-
იმე მასწავლებელმა გამოაქვე თფილის-
ში წასვლის სურვილი, დაევილო ორს-
ან ერთს მათგანს წარმომადგენლო-
ბა და დაესწროს მეგონის გახვედნას
რისთვისაც წამოვიდეს მიეცეს შესაფერ-
ი წერილობითი საბუთი.
მეორე კრება ამავე საკითხის შესახებ
მოხდა ხუთს თებერვალს. ამ კრებაზე
კორპორაციამ დაადგინა აკაკის სახელო-
ბაზე დაარსებული ფონდის გასაძლიერებ-
ლათ გადასდეს თითოეულმა მასწავლე-
ბელმა ერთდროულათ თითო მანეთი.
წარმომადგენლის გაგზავნის შესახებ კი
კრებამ გამოაქვე იგივე აზრი, რაც პირ-
ველ კრებაზე. თფილისში წასვლის და
წარმომადგენლობის სურვილი განაცხადა
ორმა მასწავლებელმა, რომელთაც მიი-
ღეს კორპორაციისგან საჭირო წერილო-
ბითი საბუთი და ერთი მათგანი (ლოლო
ბუგაშვილი) კიდევაც დაესწრო მეგონის
გახვედნას, კორპორაციის სახელით, (იხი-
ლეთ მისი წერილი; გაზეთ „სამშობლო“
მე-9 ნუმერი), ხოლო მეორე სრულიად
მოულოდნელი შემთხვევით აღარ წა-
სულა.

ბა. არა მეგონა ქალაქის რომელიმე მე-
გონის მასწავლებელმა ბნ „Odonis“-
ნაკლებ იცოდეს თუ ვინ იყო აკაკი და
რა ღვაწლი მიუძღვის დიდებულ მეგონს.
ქართველი ერის გონებრივ და ზნებრივ
აღორძინებაში.
ერთი მასწავლებელთაგანი.
წერილი რედაქციის მიმართ.
ბ-ნო რედაქტორ!
გთხოვთ ამ წერილსა და ანგარიშს ად-
გა მისცეთ თქვენს პატრონულ გაზეთს. „სა-
შობლო“ ფურცლებზე.
ს. ხაყელია. (ქუთაისის მხარე). ვუკ-
თავებთ რა სწორათა მწიგნობარს მთელი ქ-
თავისა ერისას, დიდებული მეგონის აკაკი
გაგზავნას გამო, 2 მარტისთვის ად-
გალობათა ინტელექტუალსა სამედიკალის
და ხალხის თანდასწრებით შიშაურ ანგარი-
შის ექვეყნისად გადასთად იქნა, აკაკის ს-
ლის მისახსენებლათ ხანაშადა, რომელს
შემდგომად აღვადგინათ თფილისის სკოლის
დავით აკაკის ქუდის თვინათ გასაძლიერ-
ებლათ გამართს სკოლის მისწრაფ და მისთვის
სულ 12 მან. 75 კან. შემდეგ პირისთვის
სანდრო სვანიძისგან, ერასტო ეფენ-
ძისგან, შირა ვაშკარაძისგან გასილ ნი-
ბისისგან მდ, ჰლატან ვინკლერისგან
გაგა არაშაძისგან თათა მანეთი. მასვე
სვანიძისგან, ალფონსისგან, შირა
მესხისგან, სიმონ განუდისგან, ვაჩაგ-
აკაშვილისგან, ზოგადრე ვუკლავისგან, ს-
ლამონ ინკაგაძისგან, და აისინ თხაგა-
სგან, ათა შაურა თათაყაღს
მისივე დამამისქ და მასქმე სვანიძე ქ-
ცხა შური თათამ.
სანდრო სვანიძისგან, გეგა დომის-
გან, ასაგ სანაშადაძისგან, ვაჩაგა დომ-
ძისგან, სინო ნავაგაშვილისგან, დარსა-
ტრადისგან, სიმონ დომისისგან, ნეტ-
ნაირისგან, და ილდონთ გამასგან, თათ-
აბაზა.
სანდრო სვანიძისგან, ას-
დომისისგან ორ-ორი შურია, ზეგლე ანუ-
ძისგან სანი შურია.
ანაშაულ ფულს ვუდგან „სამშობლო“-
რედაქციას, გადასცემთ დანაშულების
შეგ.
სანდრო სვანიძე.

კავშირის ასაპარუნი.
პეტროგრაფი. 15 თებერვ. ზღვის პი-
რის მხარეზე ჩვენი ჯარი მტერს სდევ-
ნის. ჩვენმა ჯარმა დიკავა მდინ ხოფაჩი.
დანარჩენ ფრონტებზე არავითარი ცვლი-
ლება არ მომხდარა.

— პროფესორი ბოტლერი, მეცნიერი
და მასთან პოლიტიკური მოღვაწე, ამ-
ბობს: კონფლიქტის შედეგათ განახლე-
ბული ევროპა იქნება. ეს ომი 500
მილ. ხალხის გადაშენების იარაღათ გახ-
დება. გერმანიისა, სლავიანისა და კელ-
ტის მხრივ შიშის შესახებ სულელურ
ლაპარაკს ნიდაგი გამოეცლება.

◆ ქუთაისის საგუბერნიო სამართვე-
ლოს მდივანი ირემასე დაინიშნა ამავე
სამართველოს რეგისტრატორათ.
◆ ქალაქის თვითმართველობას გან-
ზარაზდა აქვს მოწყობს საკუთარი ცლუკ-
ტრონის მატარი, საიდანაც განათებებს
მისცემს ქალაქის საავთმყოფოსა და სა-
სკოლოს. მატარის პრეტეტისა და
ხარჯთაღრიცხვის შედგენა ქალაქის გამ-
გებობა მიანდო ქალაქის ინჟინერს ელ-
არდ ფრიკს.
◆ ჩვენი რედაქციის ერთ თანამშრო-
მელს დაეკარგა ქალაქის თეატრში შე-
სასვლელი ბილეთი. მკოწველს ვთხოვეთ
რედაქციამ შემოიტანოს, ბილეთით ვე-
რავინ ისარგებლებს.

◆ 18 თებერვალს, ქალაქის თვით-
მართველობის დარბაზში საჯარო ვაქ-
რობათ იჯარით გაიკვამ, მიხეილის ქუ-
ჩაზე მდებარე ქალაქის მამული.
◆ ქალაქის მიწისმზომელს ბ. ტატა-
რენკოს ქალაქის გამგებობა მიანდო შე-
ადგინოს დაწვრილებითი ინვენტარი ქა-
ლაქის მამულებისა.

◆ 18 თებერვალს, ოლქის სასამარ-
თლო გაარჩეს დავით მანჯგალაძის, მი-
ხეილ ზენიშვილის, ნესტორ ხლავაშვი-
ლის და სხვების საქმეს.
◆ ქალაქის სანიტარმა ილია ჩ ჩანიძემ
ოქმები შეუდგინა უსუფთაობისათვის
იფილისის ქუჩაზე ალიოზა ხითარაძის და
არქიელის გორაზე არტემა ნიქაბაძის.
ამავე სანიტარმა ვეველი ქუჩიდან გავ-
ზავა ლაბარატორიაში შესამოწმებლათ
გამომცხვარი პურები თორნისა - და ფუ-
რნის.

ლონდონი. 15 თებერვ. საადმირალო
იუწყება: დარდანელის სრუტის შესავალ-
ში მდგომი მოკავშირეების ფლოტი შეს-
დგება შემდეგი გემებისაგან: „კვინი“,
„ალიზავეტ“, „გამმენონ“, „ორგანი-
სტობლ“, „პოლიკა“, „ვენლენს“, „კორ-
ნელის“, „სილფერ“, „შარბ-მან“,
„ტრიუფი“ და „ალბონი“-საგან. სრუ-
ტის გასაშენებლად მომხდარ ყუმბარების
დაშენის შემდეგ, ოსმალებმა დაუწყეს
სროლა გემებს. „გამმენონზე“ მოკლულია
3 და დაჭრილია 5 კაცი. სრუტე 13 თე-
ბერვალს გაიწმინდა ნალექებისგან 4 მი-
ლის სიგრძეზე. სამი გემი შევიდა, მიუ-
ახლოვდა აზიის მხარეზე მდებარე ფორ-
ტებს და დაუშინა მათ ყუმბარები. ოსმა-
ლები უნასუსებდნენ. ერთ-ერთ ნაპირას
გემებიდან გადმოსხმულმა რაზმმა სრუ-
ლიდ განადგურა რაოდენიმე ფორტი,
ყუმბარეს გარდა, რომელიც მხოლოდ
საწახეგრით იქნა დაზარებული, მტრის
ჯარის ნაწილები უკუვაგდეთ მენდერის
ხიდს გაღმა, ხიდიც რაოდენიმე დან-
გრეულია.
ინგლისელების დანაკლისი 1 მოკლე-
ლია 3 დაჭრილი. ოპრაცია გრძელდება.
სოფიდან იტყობინებთან, რომ 6 თებერ-
ვალს, სტამბოლს მიუყვანიათ 600 ოსმა-
ლო, რომლებიც დაჭრილან მოკავშირე
ფლოტის ყუმბარების დაშენის დროს
დარდანელის სრუტის ფორტებზე.

არც ერთი ერი, მოდგმა კაცობრიო-
ბისთვის თავისთავათ საშიში არარის, თუ
კი მას თავისუფალი ზრდისა განვითარე-
ბის შეძლება მიეცემა. შეერთებული შტა-
ტების გამოცდილებამ მთელ ქვეყანას
დაუმტკიცა, სხვადასხვა ერის ერთად
მშვიდობიანი ცხოვრების შესაძლებლობა.
ბოტლერი დაწმუნებულია, რომ ევ-
როპა იძულებული იქნება იმევე გზით
იაროს, რომლითაც შეერთებული შტა-
ტები მიდიან განვითარებისკენ (თ. ფ.)

◆ 18 თებერვალს, ოლქის სასამარ-
თლო გაარჩეს დავით მანჯგალაძის, მი-
ხეილ ზენიშვილის, ნესტორ ხლავაშვი-
ლის და სხვების საქმეს.
◆ ქალაქის სანიტარმა ილია ჩ ჩანიძემ
ოქმები შეუდგინა უსუფთაობისათვის
იფილისის ქუჩაზე ალიოზა ხითარაძის და
არქიელის გორაზე არტემა ნიქაბაძის.
ამავე სანიტარმა ვეველი ქუჩიდან გავ-
ზავა ლაბარატორიაში შესამოწმებლათ
გამომცხვარი პურები თორნისა - და ფუ-
რნის.

◆ 18 თებერვალს, ოლქის სასამარ-
თლო გაარჩეს დავით მანჯგალაძის, მი-
ხეილ ზენიშვილის, ნესტორ ხლავაშვი-
ლის და სხვების საქმეს.
◆ ქალაქის სანიტარმა ილია ჩ ჩანიძემ
ოქმები შეუდგინა უსუფთაობისათვის
იფილისის ქუჩაზე ალიოზა ხითარაძის და
არქიელის გორაზე არტემა ნიქაბაძის.
ამავე სანიტარმა ვეველი ქუჩიდან გავ-
ზავა ლაბარატორიაში შესამოწმებლათ
გამომცხვარი პურები თორნისა - და ფუ-
რნის.

◆ 18 თებერვალს, ოლქის სასამარ-
თლო გაარჩეს დავით მანჯგალაძის, მი-
ხეილ ზენიშვილის, ნესტორ ხლავაშვი-
ლის და სხვების საქმეს.
◆ ქალაქის სანიტარმა ილია ჩ ჩანიძემ
ოქმები შეუდგინა უსუფთაობისათვის
იფილისის ქუჩაზე ალიოზა ხითარაძის და
არქიელის გორაზე არტემა ნიქაბაძის.
ამავე სანიტარმა ვეველი ქუჩიდან გავ-
ზავა ლაბარატორიაში შესამოწმებლათ
გამომცხვარი პურები თორნისა - და ფუ-
რნის.

ქურაღ-გაჰათაჰიდან.
პარიზიდან იტყობინებთან: დღეს ინგ-
ლისიდან ჰავრში 1000 მოხ.ლიცე—სუ-
ფრაჟისტი ქალი მოვიდა. მათ სურთ ორი
ბატალიონი შეადგინონ, რომელიც სატე-
ლეფონო, სატელეგრაფო, სასანიტარო
და სამხეგრავო სამსახურს გახწევს.
ცეპლინების გახშირებული ფრენის გა-
მო პარიზის სამხედრო მთავრობამ სა-
ტატო ქალაქის დასაცავათ ზომები მი-
იღო. ყოველ ღამეს პარიზს თავს და-
სტრიალებენ ცეპლინები, რომლებიც
1800 მტრის სიმაღლეზე აღიან და არე-
მარეს ზეგრავენ.
ვაშინგტონიდან ლონდონში ატყობი-
ნებენ გერმანიის ელჩის გრაფ ბერნსტ-
როვის უკანვე გამოწვევას. ბერნსტრო-
ვის უკან გამოწვევას იმით ხსნიან, რომ
მან ვერ შესძლო შეერთებული შტატების
საზოგადოებრივი აზრი გერმანიის სასარ-
გებლოთ მოექცია და აგრეთვე ამერიკის
პრესის წარმომადგენლებთან საუბრის
დროს შეკრებულყოფა ვერ გამოიჩინო.

ახალი ამბავი.
დეპუტატი ვარლამ გელოვანი.
გუშინ, ქუთაისში დეპუტატი მოვიდა,
რომ დეპუტატი ვარლამ გელოვანი თბი-
ლისში უკვე ჩამოვიყვანეს და საავადმყო-
ში მოათავსეს.
◆ როგორც დანამდვილებით გაიგეთ
ქართველი დრუენა ომში ჯერ არ გა-
უყვანიათ.
◆ ქუთაისის გუბერნატორმა ბ. პო-
ტლოვმა ფოთის ქალაქის გამგებობის
წევრათ სოლომონ ხიშტარია დაამტკიცა.
◆ კვირას, 15 თებერვალს ეთნოგრაფ-
იული საზოგადოების გამგებობამ დაად-
გინა: 1) გამოსცეს ქუთაისისა და მისი
მიდამოების აღწერილობა. დაწვრილები-
თი გგმის შედგენა კი კომისიას მიენდო.
2) ეთნოგოს აკაკის მემკვიდრეს და ნე-
ბის აღმასრულებლებს, რომ აკაკის ნა-
ქონი ნივთები და ოჯახის „სამკაული გა-
დისცენ ეთნოგრაფიულ საზოგადოების
გამგეს, ქუთაისის მუზეუმთან აკაკის სა-
ხელზე ოთახის მოსაწყობათ. 3) განსაკუ-
თრებულ კომისიას მიენდოს დროებითი
ბინის მოძებნა მუზეუმის მოსათავსებლათ.
◆ არქიტექტის გორაზე მცხოვრებმა
ილიარიონ ბალანჩივაძემ ეთნოგრაფიულ
საზოგადოების გამგებობას გადასცა 1 ჩა-
ცხატა (ჩინის საომარი პირ-მადე), 3
მგელი ფული (2 არაბული და 1 ქარ-
თული) და 1 სპილენძის ძეწვეი. ეს ნივ-
თები ბ. ბალანჩივაძეს უნახავს ბაგრატის
ტაძრის მახლობლათ, ციხის ნანგრევებში,
მიწის თხრის დროს.
◆ გუბერნიის ინჟენერმა ბ. ავსარკი-
სოვმა ქ. ქუთაისის პლანი უკვე შეადგე-
ნა. ეს პლანი ქალაქი 23000 მანეთა-
დის დაუჯდა.
◆ ხუთშაბათს, 19 თებერვალს, ქა-

კასუხად ბ-ნ „Odonis“-ს.
გაზეთ „შრომის“ მე 29 ნუმერში და-
სტამბულია წერილი „odonis“-ის ფქვე-
ლონობით ავტორი თავის წერილში სრუ-
ლიად დაუწმასხურებელ საყვედურით მი-
მართავს დაბალ შკოლების მასწავლებ-
ლებს.
ქალაქის დაბალ შკოლების მასწავ-
ლებლებმა აკაკის გახვედნაში მონაწი-
ლეობა არ მიიღესო.“ ქალაქად იმგვარ-
ი მასწავლებლები ყოფილან, რომელ-
ნიც საზოგადო საქმისთვის ფებს არ გად-
მოდგამენო“ და სხვა, ამბობს თავის წე-
რილში პატრიცეზული ავტორი. თუმცა
ქუთაისის ქალაქის პირველ დაწყებითი
მასწავლებელთა კორპორაცია ვალდებუ-
ლი არ არის თავის მოქმედების ანგარი-
ში აძლიოს ბ. „odonis“-ებს, მაგრამ,
მკითხველი საზოგადოება რომ დაარწმუნ-
დეს თუ რა დენათ მართალია ბ. „odo-
nis“-ი, როდესაც ამბობს „ქალაქის მა-
სწავლებლები საერთო მწუხარებას არ
იზიარებენო“ იძულებული ვარ გაზეთის
ფურცლებზე აღვნიშნო თუ რაში გამო-
იხატა ჩვენი მონაწილეობა დიდებულ
მეგონის გახვედნაში. პირველი კრება
ქალაქის პირველ დაწყებითი შკოლებს
მასწავლებელთა კორპორაციისა ამ სა-
კითხის შესახებ მოხდა 29 იანვარს. ამ
კრებაზე კორპორაციამ დაადგინა:
1) უცვლად შკოლებში მასწავლებლების
და მოსწავლეების თანდასწრებით გადახ-

◆ 18 თებერვალს, ოლქის სასამარ-
თლო გაარჩეს დავით მანჯგალაძის, მი-
ხეილ ზენიშვილის, ნესტორ ხლავაშვი-
ლის და სხვების საქმეს.
◆ ქალაქის სანიტარმა ილია ჩ ჩანიძემ
ოქმები შეუდგინა უსუფთაობისათვის
იფილისის ქუჩაზე ალიოზა ხითარაძის და
არქიელის გორაზე არტემა ნიქაბაძის.
ამავე სანიტარმა ვეველი ქუჩიდან გავ-
ზავა ლაბარატორიაში შესამოწმებლათ
გამომცხვარი პურები თორნისა - და ფუ-
რნის.

◆ 18 თებერვალს, ოლქის სასამარ-
თლო გაარჩეს დავით მანჯგალაძის, მი-
ხეილ ზენიშვილის, ნესტორ ხლავაშვი-
ლის და სხვების საქმეს.
◆ ქალაქის სანიტარმა ილია ჩ ჩანიძემ
ოქმები შეუდგინა უსუფთაობისათვის
იფილისის ქუჩაზე ალიოზა ხითარაძის და
არქიელის გორაზე არტემა ნიქაბაძის.
ამავე სანიტარმა ვეველი ქუჩიდან გავ-
ზავა ლაბარატორიაში შესამოწმებლათ
გამომცხვარი პურები თორნისა - და ფუ-
რნის.

ქუთაისში
ვაჭრობა-მრეწველობას სამინისტროს უწყებაში მყოფი სპეციალ. კურსს
ბ. ბ. გიგინეიშვილისა.
1915 წლის იანვრიდან კურსებზე იხსნება მეორე-პარალელური განყოფილება
კურსებზე მსმენელები მიიღებთ ოთხი კლასის მოწოდებით, ანუ შესაფერი გამოცდი-
შემდეგ რუსულსა და ანგარიშში. **ქ ა რ ს ი ა თ თ ვ ი ა ნ ი ა.**
—**ს ს ა ვ ლ ი ს ფ ა ლ ი ა ს ი ა ნ ა ნ.**
თხოვნები მიიღება კურსების კანკლოარიაში (თფილისის ქუჩა).
კურსების გამგე ბ. ბ. გიგინეიშვილი.

ფოთის ახალი ვალაზიში „უნივერსალ“
ქარვასლის ქუჩაზე „პროვინციის პარდაზირ
მაღაზიაში ი ა მ ე მ ა მაღაზიაში
შპანასანელ მოღვაწის, გალანბერიძის, შლიაპინისა და ხალისაჩარაძის
სამკლდეში:
სხვა და სხვა კრუტევა, ტილოები, ვსტავები, საყელოები, ავრამანტები, ფოლ-
ქები, ვიშიკები, ცხვირსახოციები, ჩულკები, ფუფიაკები, ხელთათმანები, კაქ-
ბგანაგები და საყელოები, კორსეტები, ხალათები, იუბკები, ქალების, ბავშვებისა
მოწვევების შლიაპები და ბეგერი სხვა საქონელი.
რაღვანც ღუქანში ბეგერი ადგილი აღარ გვაქვს ქალების შლიაპებზე და შეგერი
საქონელზე ფაბრიკის ფასი **და ა ქ ე მ უ ლ ი ა 50%**
პატივიცემით ანიხინდერი.